

## BESPLATNA PRAVNA POMOĆ

Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (NN, broj 143/13 i 98/19), povjereni poslovi državne uprave koji se odnose na pružanje pravne pomoći preneseni na nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba.

Županijske skupštine Vukovarsko-srijemske županije je na sjednici održanoj 31. prosinca 2019. godine donijela Odluku o ustrojstvu i djelokrugu rada upravnih tijela Vukovarsko-srijemske županije KLASA: 023-01/19-01/16, URBROJ: 2196/1-03-19-3 koja je stupila na snagu 1. siječnja 2020., a kojom su u bitnom, poslovi besplatne pravne pomoći stavljeni u nadležnost Upravnog odjela za socijalnu skrb Vukovarsko-srijemske županije.

Svrha pravne pomoći je ostvarenje jednakosti svih pred zakonom, osiguranje građanima Republike Hrvatske i drugim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona djelotvorno ostvarenje pravne zaštite te pristupa sudu i drugim javnopravnim tijelima pod jednakim uvjetima.

### VRSTE PRAVNE POMOĆI:

#### A. PRIMARNA PRAVNA POMOĆ

Primarnu pravnu pomoć pružaju nadležna upravna tijela u županijama, ovlaštene udruge i pravne klinike.

Nadležna upravna tijela u županijama su ovlaštena u pružanju primarne pravne pomoći davati opće pravne informacije, pravne savjete i sastavljati podneske.

Primarna pravna pomoć obuhvaća:

- opću pravnu informaciju,
- pravni savjet,
- sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela,
- zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima,
- pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.

Primarna pravna pomoć može se pružiti u svakoj pravnoj stvari:

- ako podnositelj zahtjeva sam ne raspolaže dovoljnim znanjem i sposobnošću da svoje pravo ostvari,
- ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa,
- ako podneseni zahtjev nije očito neosnovan i
- ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje stručne pravne pomoći moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva.

#### B. SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ

Sekundarnu pravnu pomoć pružaju odvjetnici.

Sekundarna pravna pomoć obuhvaća:

1. - pravni savjet,
  - sastavljanje podnesaka u postupku zaštite prava radnika pred poslodavcem,
  - sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima,
  - zastupanje u sudskim postupcima,
  - pravnu pomoć u mirnom rješenju spora,
2. oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka,
3. oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.
4. oslobođenje obveze uplate predujma troškova izvansudskog postupka nad potrošačem, sukladno čl. 15. st. 3. Zakona o stečaju potrošača (NN, broj 100/15 i 67/18),
5. oslobođenje obveze uplate predujma troškova sudskog postupka nad potrošačem, sukladno čl. 45.st.3. Zakona o stečaju potrošača (NN, broj 100/15 i 67/18).

#### SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ MOŽE SE ODOBRI TI:

- ako se radi o složenijem postupku,
- ako se podnositelj zahtjeva nema sposobnosti sam zastupati,
- ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje potrebne stručne pravne pomoći moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama,
- ako se ne radi o obijesnom parničanju,
- ako u posljednjih šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva nije odbijen zahtjev podnositelja zbog namjernog davanja netočnih podataka i
- ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa.

#### OBZIROM NA VRSTU POSTUPKA, SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ SE MOŽE ODOBRI TI U SLJEDEĆIM POSTUPCIMA:

- u svezi sa stvarnim pravima, osim zemljišnoknjižnih postupaka
- iz radnih odnosa
- iz obiteljskih odnosa, osim u postupcima sporazumnog razvoda braka u kojima bračni drugovi nemaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti
- ovršnim postupcima i postupcima osiguranja kada je riječ o prisilnom ostvarenju ili osiguranju tražbine koja proizlazi iz postupka za koji se prema odredbama ovoga Zakona može odobri ti pravna pomoć
- mirnog rješenja spora
- iznimno, u svim ostalim upravnim i građanskim sudskim postupcima kada takva potreba proizlazi iz konkretnih životnih okolnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, a u skladu s temeljnom svrhom ovoga Zakona.

Oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka može se odobri ti u predviđenim postupcima ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje predujma troškova postupka moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini troškova sudskog postupka u kojem se traži oslobođenje.

Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi može se odobri ti u svim sudskim postupcima ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje sudskih pristojbi moglo ugroziti uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini sudskih pristojbi u postupku u kojem se traži oslobođenje.

#### KAKO SE OSTVARUJE BESPLATNA PRAVNA POMOĆ?

- A. Postupak za ostvarivanje **PRIMARNE PRAVNE POMOĆI** pokreće se izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći, pismeno ili usmeno

**Primarnu pravnu pomoć pružaju i ovlaštene udruge. Udruge ovlaštene za pružanje primarne pravne pomoći na području Vukovarsko-srijemske županije su:**

1. Udruga za podršku žrtvama i svjedocima  
32000 Vukovar, Ljudevita Gaja 12, tel: 032/639-333, e-mail: [rvc.vukovar@gmail.com](mailto:rvc.vukovar@gmail.com)
2. Udruga žena Vukovar  
32101 Vukovar, B. Bušića 74, tel: 032/421-191

- B. Postupak za ostvarivanje **SEKUNDARNE PRAVNE POMOĆI** pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnom upravnom tijelu županije u kojima podnositelj zahtjeva ima prebivalište odnosno boravište.

Zahtjev se podnosi na propisanom obrascu (ZOPP) uz koji se prilaže suglasnost podnositelja zahtjeva i članova kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini (ZOPP-S).

**Pravilnikom o obrascu zahtjeva i rješenja o odobravanju korištenja pravne pomoći** (NN, broj 64/14 i 20/16), propisan je oblik i sadržaj zahtjeva za odobravanje pravne pomoći, obrazac izričite pisane suglasnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva o dopuštanju uvida u sve podatke o imovini i dohotku, obrasca rješenja o odobravanju korištenja pravne pomoći te način vođenja i oblik evidencije izdanih rješenja o odobravanju korištenja pravne pomoći.

Zahtjevi za besplatnu pravnu pomoć predaju se putem pošte ili osobno u pisarnicama Vukovarsko-srijemske županije na slijedećim adresama:

- Vukovar, Županijska 11
- Vinkovci, Glagoljaška 27
- Županja, J.J. Strossmayera 18
- Ilok, Trg N. Iločkog 13
- Otok, V. Nazora 1

#### **Kako se koristi sekundarna pravna pomoć?**

Korištenje sekundarne pravne pomoći odobrava se podnositelju zahtjeva koji ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na pravnu pomoć donošenjem rješenja o odobravanju pravne pomoći. Rješenje o odobravanju pravne pomoći korisnik dostavlja odvjetniku određenom u rješenju.

Odvjetnika za pružanje pravne pomoći ured određuje prema redosljedu navedenom u popisu Hrvatske odvjetničke komore sastavljenom za područje jedinica područne (regionalne) samouprave, a iznimno od navedenog ured će odrediti drugog odvjetnika uz njegovu prethodnu suglasnost priloženu uz zahtjev za odobravanje pravne pomoći. Sekundarnu pravnu pomoć pružaju odvjetnici.

Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi djeluje od dana kada je uredu podnesen zahtjev za odobravanje pravne pomoći i važi za sve podneske i radnje za koje je nastala obveza plaćanja sudskih pristojbi toga dana ili kasnije.

Odobrovanje pravne pomoći može biti potpuno (u punom opsegu) ili djelomično (u smanjenom opsegu), u ovisnosti o utvrđenom imovnom stanju podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

*Tablica odobravanja prave pomoći prema opsegu odobrene pravne pomoći*

UKUPNI PRIHODI PO ČLANU KUĆANSTVA		VRIJEDNOST ODOBRENE PRAVNE POMOĆI
Iznos	%	%
do 1.663,00	50	100
1.663,00 – 1.995,60	60	90
1.995,61 – 2.328,20	70	80
2.328,21 – 2.660,80	80	70
2.660,81 - 2.993,40	90	60
2.993,41 – 3.326,00	100	50

Kada je pravna pomoć odobrena u smanjenom opsegu, korisnik pravne pomoći sudjeluje u plaćanju troškova pravne pomoći u određenom postotku na način da razliku do punog iznosa nagrade i naknade troškova za rad pružatelju koji je odvjetnik nadoknađuje korisnik u preostalom razmjeru prema vrijednosti poduzete radnje utvrđene Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

Navedeno se na odgovarajući način primjenjuje za nagrade i naknade troškova vještaka i tumača.

Troškove postupka pred sudom čine troškovi sudskog postupka, sudske pristojbe i troškovi postupka s osnove nagrade i naknade stvarnih izdataka za rad odvjetnika kao punomoćnika.

Sukladno odredbama članka 24. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, korisnik pravne pomoći dužan je troškove pravne pomoći, isplaćene prema obračunu troškova vratiti u Državni proračun:

- ako mu je u postupku odmjereno pravo na naknadu troškova postupka pred sudom,
- ako mu je u postupku u kojem je pružena pravna pomoć sudskom odlukom ili nagodbom povećano imovno stanje u opsegu u kojem ne bi ispunjavao pretpostavke za odobravanje pravne pomoći.

#### SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ ODOBRIĆE SE BEZ UTVRĐIVANJA IMOVNOG STANJA AKO JE PODNOSITELJ ZAHTJEVA:

- a) dijete u postupku radi ostvarivanja prava na uzdržavanje
- b) žrtva kaznenog djela nasilja u postupku radi ostvarivanja prava na naknadu štete koja je počinjenjem kaznenog djela prouzročena
- c) osoba koja je korisnik zajamčene minimalne naknade u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ili
- d) korisnik prava na novčanu naknadu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,

#### Pri utvrđivanju imovnog stanja ne uzimaju se u obzir:

- ukupni prihodi i imovina počinitelja nasilja u obitelji ako je podnositelj zahtjeva žrtva toga nasilja
- ukupni prihodi i imovina članova kućanstva koji sudjeluju u postupku kao protivnici podnositelja zahtjeva ili je njihov interes u suprotnosti s interesom podnositelja zahtjeva
- dio nekretnine u kojoj živi podnositelj zahtjeva nužan za ostvarenje osnovnih životnih potreba podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, ako je u njegovom vlasništvu ili u vlasništvu članova kućanstva
- vrijednost dijela nekretnine koja služi za obavljanje poslovne djelatnosti nužnog za osiguranje minimalnih uvjeta za uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva
- predmeti izuzeti od ovrhe na temelju općeg propisa kojim se uređuje ovršni postupak (čl. 172. Ovršnog zakona)
- potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskoga rata
- doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta
- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda
- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja
- potpore za slučaj smrti radnika, potpore u slučaju smrti člana kućanstva radnika i potpore zbog neprekidnog bolovanja radnika, na koje se ne plaća porez na dohodak do iznosa propisanih poreznim propisom.

#### Primjena imovinskih kriterija iz čl. 14. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći:

Članak 14. stavak 1. podstavak a)

ako ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice **(3.326,00 kn)**

Članak 14. stavak 1. podstavak b)

ako ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja zahtjeva i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica **(199.560,00 kn)**

Proračunska osnovica utvrđena je člankom 27. stavkom 2. Zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (NN, broj 117/19) i iznosi 3.326,00 kuna.

Način vrednovanja i obračunavanja vrijednosti iznosa naknade za pružanje sekundarne pravne pomoći koju pružaju odvjetnici, vještaci i tumači na temelju nadležnog tijela propisan je Uredbom o vrijednosti iznosa za utvrđivanje naknade za pružanje sekundarne pravne pomoći za 2019. godinu (NN, broj 45/19).